

Pan

Nadinspektor Jarosław Szymczyk

Komendant Wojewódzkiej Policji
w Katowicach

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

z kontroli zrealizowanej w trybie zwykłym¹ na temat: *Realizacja zadania inwestycyjnego pn.: Budowa nowej siedziby KP III Gliwice*, przeprowadzonej w terminie od 4 grudnia 2015 r. do 24 grudnia 2015 r. w Komendzie Wojewódzkiej Policji w Katowicach².

Kontrola została zarządzona przez Mariusza Błaszczaka Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji poza *Planem kontroli Ministerstwa Spraw Wewnętrznych na rok 2015*.

Czynności kontrolne zostały przeprowadzone na podstawie ustawy *o kontroli*, przez zespół kontrolerów MSWiA w składzie:

- Jolanta Pionkowska, główny specjalista w Departamencie Kontroli, Skarg i Wniosków MSWiA, upoważnienie nr 103/2015 z 3 grudnia 2015 r.:
- Agnieszka Maksymowicz-Jastrzębska, główny specjalista w Departamencie Kontroli, Skarg i Wniosków MSWiA, upoważnienie nr 104/2015 z 3 grudnia 2015 r.

Zakres kontroli obejmował realizację zadania inwestycyjnego pn. *Budowa nowej siedziby KP III Gliwice* zgodnie z zawartą umową nr 1518/75404/203 z 20 grudnia 2013 r. Prawdopodobność i zasadność zawierania kolejnych umów uzupełniających oraz nadzór nad postępowaniami o udzielenie zamówień publicznych w kontekście prawidłowości zawierania umów.

Kontrolą objęty został okres od dnia podpisania umowy na realizację zadania inwestycyjnego, tj. od 20 sierpnia 2013 r. do 4 grudnia 2015 r. tj. do dnia rozpoczęcia czynności kontrolnych.

¹ Kontrola została zarządzona w trybie uproszczonym, zmienionym na następnie - na podstawie art. 53 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. *o kontroli w administracji rządowej* (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), zwanej dalej również ustawą *o kontroli*.

² Zwanej dalej również KWP w Katowicach.

Kierownikiem jednostki kontrolowanej w okresie objętym kontrolą byli: do 19 lutego 2015 r. nadinspektor Krzysztof Jarosz oraz od 20 lutego 2015 r. nadinspektor Jarosław Szymczyk

Celem kontroli była ocena prawidłowości realizacji zadania inwestycyjnego, w szczególności w zakresie jego zgodności z zawartymi umowami.

Oceny działalności jednostki kontrolowanej dokonano na podstawie ustalonego stanu faktycznego, przy zastosowaniu kryteriów kontroli wynikających z ustawy o kontroli, takich jak: legalność, gospodarność, celowość oraz rzetelność.

Działania jednostki kontrolowanej w odniesieniu do zadania inwestycyjnego pn.: *Budowa nowej siedziby KP III Gliwice* oceniono **negatywnie**, ponieważ jego realizacja nie na każdym etapie przebiegała zgodnie z podpisaną 20 grudnia 2013 r. umową nr 1518/75404/2013 oraz przepisami prawa, co może wyczerpywać znamiona czynu zabronionego.

Decyzje o wszczęciu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (w trybie przetargu nieograniczonego) oraz o zawarciu umowy na jego realizację zostały podjęte pomimo nieuregulowania pomiędzy właścicielem nieruchomości gruntowej, na której miała być posadowiona nowa siedziba komisariatu Policji, a KWP w Katowicach, kwestii prawnych z nią związanych. Konsekwencją tego było podejmowanie – w trakcie realizacji zamówienia publicznego – decyzji wpływających na zwiększenie kosztów inwestycji, w tym udzielenie w latach 2014-2015 dwóch zamówień uzupełniających o łącznej wartości 1 306 219,41 zł brutto oraz skutkujących wystąpieniem przez wykonawcę zamówienia z roszczeniem o zapłatę 2 487 000,73 zł brutto z tytułu wykonania trzech robót uzupełniających.

W umowie nr 1518/75404/2013 z 20 grudnia 2013 r. pozostawiono postanowienia zobowiązujące wykonawcę realizującego przedmiotową inwestycję do budowy strzelnicy multimedialnej pomimo, że z zadania tego zrezygnowano na etapie prowadzenia procedury przetargowej.

Jednostka kontrolowana nie dochowała należytej staranności w zakresie zabezpieczenia wykonania umowy nr 1518/75404/203 z 20 grudnia 2013 r. o zamówienie publiczne pn.: *Budowa nowej siedziby KP III Gliwice*. Została ona podpisana, pomimo nieprzedstawienia przez wykonawcę (w dniu wskazanym w umowie) dowodu wniesienia zabezpieczenia należytego wykonania umowy. Ponadto, do 20 października 2015 r. KWP w Katowicach nie wystąpiła do wykonawcy o przedstawienie dokumentów potwierdzających zabezpieczenie interesów KWP w Katowicach wynikających z umowy, pomimo zmiany partnera konsorcjum realizującego umowę, która nastąpiła od 1 stycznia 2015 r.

Nieprawidłowe było wydatkowanie środków publicznych na zapłatę wynagrodzenia za nierzetelnie sporządzoną przez wykonawcę dokumentację projektową, na zakup - kilka miesięcy przed faktycznym rozpoczęciem budowy i przed przyjęciem przez zamawiającego dokumentacji projektowej - materiałów budowlanych oraz na zapłatę wynagrodzenia za roboty budowlane wykonane przed uzyskaniem pozwolenia na budowę. Nieprawidłowe było również wypłacenie wykonawcy zaliczki w wysokości 4 900 000,00 zł brutto, tj. prawie 50% ceny zamówienia, ponieważ środki budżetowe na realizację inwestycji zaangażowano wcześniej niż było to konieczne.

W trakcie realizacji zadania inwestycyjnego nierzetelnie dokonywano częściowych odbiorów wykonanych robót budowlanych, a w dokumentach dołączanych do dowodów księgowych nie wskazywano szczegółowych informacji o zakresie faktycznie zrealizowanych i odebranych prac.

W kosztorysach wskazywano jedynie ogólne informacje o zakresie zrealizowanych prac, bez wskazania cen jednostkowych i wartości poszczególnych zadań/robót wykonanych w ramach poszczególnych etapów inwestycji oraz zapisów m.in. potwierdzających dokonywanie ich kontroli pod względem merytorycznym i rachunkowym. W toku kontroli stwierdzono rozbieżności pomiędzy przedstawioną korektą kosztorysu załączoną do *Protokołu częściowego odbioru wykonanych robót*, a udzielonymi wyjaśnieniami dotyczącymi zakresu wykonanych prac, za które na podstawie faktury VAT nr 19/FVB/2014 z 27 sierpnia 2014 r. zapłacono wykonawcy wynagrodzenie w wysokości 1 499 370,00 zł.

Stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości świadczą o tym, że w KWP w Katowicach nie sprawowano właściwego nadzoru nad przygotowaniem i realizacją zadania inwestycyjnego.

Przedstawiona ocena została sformułowana na podstawie dokonanych w toku kontroli następujących ustaleń.

1. Informacje ogólne.

KWP w Katowicach ogłoszeniem z 20 września 2013 r. wszczęła postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego na realizację zadania inwestycyjnego pn.: *Budowa nowej siedziby KP III Gliwice*. Inwestycja była realizowana w formie *zaprojektuj i wybuduj*. Przedmiotem zamówienia było zaprojektowanie i kompleksowa realizacja robót budowlanych, tj. sporządzenie (w oparciu o *Program funkcjonalno-użytkowy* opracowany przez zamawiającego) dokumentacji projektowo-kosztorysowej wielobranżowej, projektów wykonawczych wielobranżowych i specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych oraz kompleksowa realizacja robót budowlanych całego zadania inwestycyjnego. Wykonawca był zobowiązany do uzyskania na własny koszt mapy do celów projektowych oraz do uzyskania wszystkich niezbędnych uzgodnień dokumentacji projektowej i jej złożenia w Wydziale Architektury Urzędu Miejskiego w Gliwicach w celu uzyskania pozwolenia na budowę.

[Dowód: akta kontroli - płyta CD - dokumenty ze strony internetowej KWP w Katowicach - folder Przetarg – plik Ogłoszenie o zamówieniu, SIWZ itp.]

Po zakończeniu postępowania o zamówienie publiczne, KWP w Katowicach 20 grudnia 2013 r. zawarła z wykonawcą umowę nr 1518/75404/2013, na mocy której wykonawca zobowiązał się do zaprojektowania i wybudowania - w terminie do 11 grudnia 2015 r. – siedziby Komisariatu III Policji w Gliwicach³ za kwotę 9 949 000,00 zł brutto, przy czym część projektowa została określona na kwotę 298 470,00 zł brutto, a część wykonawcza na kwotę 9 650 530,00 zł brutto. W planach inwestycyjnych Policji na lata 2013-2015 w części dotyczącej KWP w Katowicach na realizację zadania przewidziano wydatki w wysokości 624 050,00 zł brutto w 2013 r., 8 875 950,00 zł brutto w 2014 r. oraz 4 100 000,00 zł brutto w 2015 r.

[Dowód: akta kontroli - płyta CD - zeskanowane dokumenty - plik Umowa podstawowa - 1518]

³ Zwanego dalej również KP III w Gliwicach.

Do dnia rozpoczęcia czynności kontrolnych KWP w Katowicach wydatkowała na inwestycję kwotę w wysokości 10 629 740,22 zł brutto⁴, w tym w oparciu o umowę podstawową 8 790 841,03 brutto zł⁵, a w związku z umowami na roboty uzupełniające 635 541,00 zł brutto⁶ i 670 678,41 zł brutto⁷.

2. Przygotowanie do realizacji inwestycji.

Przed wszczęciem postępowania o zamówienie publiczne w KWP w Katowicach opracowano *Program funkcjonalno – użytkowy*, który zawierał opis zadania budowlanego z podaniem przeznaczenia ukończonych robót budowlanych oraz stawianych im wymagań technicznych, ekonomicznych, architektonicznych, materiałowych i funkcjonalnych, co było zgodne z art. 31 ust. 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych*⁸ oraz elementy wynikające z postanowień § 16 i § 18 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 2 września 2004 r. w sprawie *szczegółowego zakresu i formy dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych oraz programu funkcjonalno – użytkowego*⁹. Dokument wskazywał na konieczność uwzględnienia przy projektowaniu budynku wymogów określonych w standardach technicznych, funkcjonalnych i użytkowych obowiązujących w obiektach służbowych Policji¹⁰.

Po wszczęciu postępowania o zamówienie publiczne *Program funkcjonalno-użytkowy* został zmodyfikowany. W pierwotnej wersji znalazły się zapisy o wykonaniu *nadbudowy i rozbudowy istniejącego budynku*, a zadaniem objęto zaprojektowanie i wybudowanie nowego obiektu. Opracowanie *Programu funkcjonalno-użytkowego* z wymienionym błędem zostało uznane za **uchybiecie**.

[Dowód: akta kontroli - płyta CD - dokumenty ze strony internetowej KWP w Katowicach - folder Przetarg – plik Załącznik_nr_3_do_SIWZ_-_Program funkcjonalno_-_użytkowy]

Postępowanie o zamówienie publiczne zostało wszczęte przez KWP w Katowicach przed uregulowaniem wszystkich kwestii prawnych związanych z gruntami, na których miała być realizowana inwestycja¹¹.

Przetarg na zaprojektowanie i wybudowanie nowej siedziby Komisariatu III Policji Gliwice został rozstrzygnięty 3 grudnia 2013 r., a umowa nr 1518/75404/2013 na realizację inwestycji została zawarta 20 grudnia 2013 r. Natomiast, umowa darowizny działek 65/1 i 64/2¹² (o łącznej powierzchni

⁴ W tym: 10 097 060,44 zł brutto na roboty budowlane zrealizowane na podstawie umów zawartych 20 grudnia 2013 r., 27 listopada 2014 r. i 20 kwietnia 2015 r.; 84 417,98 zł brutto (na wykonanie dodatkowej dokumentacji projektowej, usługa notarialna, wykonanie projektu zabudowy pomieszczeń); 448.261,80 zł brutto na wyposażenie budowanego obiektu.

⁵ Umowa nr 1518/75404/2013 z 20 grudnia 2013 r. rozliczona fakturami VAT nr: FVP45/2013 z 27 grudnia 2013 r. na kwotę 622 195,16 zł brutto; 15/FVB/2014 z 29 lipca 2014 r. na kwotę 749.045,40 zł brutto; 19/FVB/2014 z 7 sierpnia 2014 r. na kwotę 1 499 370,00 zł brutto; 23/FVB/2014 z 6 listopada 2014 r. na kwotę 639 600,00 zł brutto; 28/FVB/2014 z 19 grudnia 2014 r. na kwotę 380 630,47 zł brutto. Ponadto, KWP w Katowicach 30 grudnia 2014 r. przekazało wykonawcy zaliczkę w wysokości 4 900 000,00 zł. Zaliczka została rozliczona następującymi fakturami VAT nr: 3/FVB/2015 z 23 marca 2015 r. na kwotę 1 714 349,40 zł brutto; 6/FVB/2015 z 4 maja 2015 r. na kwotę 1 187 036,10 zł brutto i 10/FVB/2015 z 2 czerwca 2015 r. na kwotę 1 998 614,50 zł brutto.

⁶ Umowa nr 1120/75404/2014 z 27 listopada 2014 r. rozliczona fakturą VAT nr 26/FVB/2014 z 5 grudnia 2014 r. (przelew 9 grudnia 2014 r.).

⁷ Umowa nr 0299/75405/2015 z 20 kwietnia 2015 r. rozliczona fakturą VAT nr 7/FVB/2015 z 18 maja 2015 r. (przelew 28 maja 2015 r.).

⁸ Dz. U. z 2013 r., poz. 907, z późn. zm. (tekst jednolity w okresie objętym kontrolą), zwanej dalej również ustawą *Pzp*.

⁹ Dz. U. z 2013 r., poz. 1129, zwanego dalej również rozporządzeniem w sprawie *szczegółowego zakresu i formy dokumentacji projektowej*.

¹⁰ Załącznik do wytycznych nr 3/2013 Komendanta Głównego Policji z 30 lipca 2013 r. *Księga standaryzacji Komend i Komisariatów Policji Polskiej. Zestawienie standardów architektoniczno-budowlanych – wytyczne do realizacji zadań inwestycyjnych w ramach Programu Standaryzacji Komend i Komisariatów Policji. Księga znaków i identyfikacji wizualnej Komend i Komisariatów Policji – czerwiec 2013.*

¹¹ Korespondencja oraz rozmowy z Urzędem Miasta w Gliwicach w sprawie nowej siedziby KP III w Gliwicach toczyły się od 2007 r.

¹² Protokół uzgodnień nr 34/2013 z 25 września 2013 r. dotyczący darowizny działek 65/1 i 64/2 o łącznej powierzchni 1 184 m² stanowił podstawę do zawarcia (w formie aktu notarialnego) umowy przeniesienia prawa własności ww. nieruchomości.

1 184 m²) została zawarta 20 listopada 2013 r. Stan prawny pozostałych, niezbędnych do realizacji przedsięwzięcia nieruchomości, tj. działek nr: 1117/6, 1364/2, 62/1 i 63¹³ (o łącznej powierzchni 702 m²) został uregulowany pomiędzy Prezydentem Miasta Gliwice a KWP w Katowicach dopiero 27 maja 2014 r.

[Dowód: akta kontroli - płyta CD - zeskanowane dokumenty - folder Skan dok. Z inwestycji – folder KGP – plik załączniki od nr 1 do nr 7 str. 20-22]

Odnosząc się do przyczyn podjęcia decyzji o wszczęciu postępowania o zamówienie publiczne przed uzyskaniem tytułu prawnego do nieruchomości kierownik jednostki kontrolowanej wyjaśnił, że wpływ na to miało po pierwsze, stanowisko Prezydenta Miasta Gliwice o możliwości przekazania nieruchomości dopiero po potwierdzeniu, że planowana inwestycja została ujęta w planie inwestycyjnym KWP w Katowicach, co nastąpiło 30 sierpnia 2013 r., a po drugie, realizowanie inwestycji w ramach *Programu standaryzacji komend i komisariatów*, którego zakończenie zaplanowano na grudzień 2015 r. Biorąc powyższe pod uwagę za **nieprawidłowość** uznano przeprowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na budowę nowej siedziby Komisariatu III Policji w Gliwicach oraz zawarcie umowy na realizację robót budowlanych przed uzyskaniem prawa do dysponowania nieruchomością. Przyczyną powstania nieprawidłowości było niewłaściwe zaplanowanie inwestycji oraz przedwczesna decyzja o jej rozpoczęciu. Skutkiem stwierdzonej nieprawidłowości były późniejsze trudności w realizacji zadania dotyczące zakresu i miejsca robót budowlanych, skutkujące wydatkowaniem środków publicznych w wysokości 1 306 219,41 zł brutto oraz podjęcie decyzji o zmianie lokalizacji siedziby komisariatu w związku z pozyskaniem dodatkowych działek (położonych obok działek podstawowych). Realizacją ww. zadań zajmowali się: Renata Makarewicz specjalista Wydziału Inwestycji i Remontów KWP w Katowicach oraz Beata Mach zastępca naczelnika Wydziału Inwestycji i Remontów KWP w Katowicach, zaś osobami nadzorującymi pracę Wydziału byli: podinsp. Sebastian Langer naczelnik Wydziału Inwestycji i Remontów KWP w Katowicach, insp. Piotr Kucia Zastępca Komendanta Wojewódzkiego Policji w Katowicach oraz nadinsp. Krzysztof Jarosz Komendant Wojewódzkiej Policji w Katowicach. Wniosek w sprawie wszczęcia postępowania podpisany przez Beatę Mach zastępcę naczelnika Wydziału Inwestycji i Remontów KWP w Katowicach został zatwierdzony przez insp. Zbigniewa Klimusa I Zastępcę Komendanta Wojewódzkiego w Katowicach.

[Dowód: akta kontroli - płyta CD - dokumenty zeskanowane przez kontrolera - folder Skan dok. Zespół Prawny – plik 3 str. 50]

3. Realizacja inwestycji – umowa podstawowa nr 1518/75404/203.

Zgodnie z postanowieniami umowy nr 1518/75404/203 najpóźniej w dniu jej zawarcia tj. 20 grudnia 2013 r., wykonawca zobowiązany był do wniesienia zabezpieczenia należytego wykonania umowy w wysokości 10% wartości całkowitej zamówienia. *Gwarancja należytego wykonania umowy i usunięcia wad lub usterek* nr 280000083314 została wystawiona 24 grudnia 2013 r., a wpłynęła do KWP w Katowicach 30 grudnia 2013 r. Kierownik jednostki kontrolowanej wyjaśnił, że zabezpieczenie zostało wniesione w formie gwarancji wystawionej 24 grudnia 2013 r. i było ważne od dnia zawarcia umowy do dnia dokonania odbioru przedmiotu zamówienia. Powyższe wyjaśnienia nie zmieniają faktu, że na dzień podpisania umowy wykonawca nie przedstawił omawianego dokumentu, co było niezgodne z postanowieniami § 11 ust. 1 lit. b) umowy nr 1518/75404/203 z 20 grudnia 2013 r. Ponadto, w umowie nie zawarto postanowień chroniących

¹³ Korespondencja w sprawie pozyskania działek nr: 1117/6, 1364/2, 62/1 i 63 z 6 grudnia 2013 r.

interesy zamawiającego w razie niedostarczenia – po podpisaniu umowy – stosownego dokumentu stwierdzającego należyte zabezpieczenie wykonania umowy. Podpisanie umowy, pomimo braku dowodu wniesienia zabezpieczenia należytego wykonania umowy zostało uznane za **nieprawidłowość**. Przyczyną jej powstania było nienależyte wykonywanie obowiązków służbowych przez osoby, którym w KWP w Katowicach powierzono realizację zadań w zakresie zamówień publicznych oraz niesprawowanie właściwego nadzoru nad przebiegiem procesu zawierania umowy. Skutkiem stwierdzonej nieprawidłowości było niewłaściwe zabezpieczenie od 20 do 31 grudnia 2013 r. interesów KWP w Katowicach w zakresie należytego wykonania umowy. Umowę podpisał insp. Piotr Kucia Zastępca Komendanta Wojewódzkiego Policji w Katowicach. Nadzór sprawował nadinsp. Krzysztof Jarosz Komendant Wojewódzki Policji w Katowicach.

[Dowód: akta kontroli - płyta CD - zeskanowane dokumenty - plik Umowa podstawowa - 1518.PDF]

Po zmianie partnera Konsorcjum, która nastąpiła 1 stycznia 2015 r. KWP w Katowicach nie wystąpiła do wykonawcy o przedstawienie *Gwarancji należytego wykonania umowy i usunięcia wad lub usterek* do umowy nr 1518/75404/203 z 20 grudnia 2013 r. uwzględniającej ww. zmiany. Kierownik jednostki kontrolowanej wyjaśnił, że brak żądania złożenia aneksu wynikał z przyjętej przez KWP w Katowicach interpretacji dokonanej na podstawie uchwały Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 22 lipca 2011 r. sygn. akt KIO/KU 54/11, w oparciu o którą uznano żądanie złożenia stosownego aneksu za zbędne. Należy zaznaczyć, że wykonawca przedłożył zawarty 20 października 2015 r. aneks do ww. *Gwarancji należytego wykonania umowy* uwzględniający zmianę formy prawnej. Biorąc powyższe pod uwagę za **nieprawidłowość** uznano fakt, że KWP w Katowicach nie wystąpiła do wykonawcy o złożenie aneksu do *Gwarancji* w zakresie zabezpieczenia interesów Skarbu Państwa wynikających z umowy nr 1518/75404/203 z 20 grudnia 2013 r. Przyczyną stwierdzonej nieprawidłowości było zaniechanie oraz brak należytego nadzoru nad przebiegiem inwestycji. Stwierdzona nieprawidłowość mogła uniemożliwić zamawiającemu dochodzenie swoich praw w przypadku nienależytego wykonania zamówienia i usunięcia wad lub usterek wynikających z realizacji umowy. Monitorowaniem przebiegu zadania inwestycyjnego zajmował się Artur Chabrowski inspektor nadzoru główny specjalista Wydziału Inwestycji i Remontów KWP w Katowicach, zaś osobami nadzorującymi jego pracę byli: podinsp. Sebastian Langer naczelnik Wydziału Inwestycji i Remontów KWP w Katowicach, insp. Piotr Kucia Zastępca Komendanta Wojewódzkiego Policji w Katowicach oraz nadinsp. Krzysztof Jarosz Komendant Wojewódzki Policji w Katowicach.

[Dowód: akta kontroli – tom 1 str. 638]

Z postanowień § 1 ust. 3 lit. b tiret pierwsze umowy nr 1518/75404/203 z 20 grudnia 2013 r. wynika, że jednym z elementów zadania *Budowa nowej siedziby Komisariatu III Policji w Gliwicach przy ulicy Pszczyńskiej (...)* była *Budowa budynku administracyjnego, strzelnicy multimedialnej w pomieszczeniach piwnic (...)*. KWP w Katowicach w toku postępowania o zamówienie publiczne zrezygnowała z wyposażenia komisariatu w strzelnicę multimedialną, modyfikując SIWZ w tym zakresie, o czym poinformowała w piśmie z 14 października 2013 r. (znak: ZP-2380-671-129/5285/13). Kierownik jednostki kontrolowanej wyjaśnił, że zapisy w projekcie umowy zostały błędnie wprowadzone na etapie przygotowywania postępowania. Pozostawienie w umowie postanowień zobowiązujących wykonawcę do wyposażenia budynku komisariatu w strzelnicę multimedialną uznano za **nieprawidłowość**. Zgodnie z art. 140 ust. 1 ustawy *Pzp* zakres świadczenia wykonawcy wynikający z umowy jest tożsamy z jego zobowiązaniem zawartym w ofercie. Umowa

podlega unieważnieniu w części wykraczającej poza określenie przedmiotu zamówienia zawarte w specyfikacji istotnych warunków zamówienia (art. 140 ust. 3 ustawy *Pzp*). Z przepisów ustawy *Pzp* wynika, że treścią przyszłego zobowiązania jest treść specyfikacji istotnych warunków zamówienia wraz z odpowiednimi załącznikami, które szczegółowo określają przedmiot świadczenia oraz projekt (wzór) umowy. Z treści tych dokumentów musi wynikać właściwy zakres świadczenia¹⁴. Przyczyną powstania nieprawidłowości było nierzetelne wykonywanie obowiązków służbowych oraz brak stosownego nadzoru nad przebiegiem procesu zawierania umowy na realizację zadania inwestycyjnego. Realizacją zadania zajmowali się podinsp. Sebastian Langer naczelnik Wydziału Inwestycji i Remontów KWP w Katowicach oraz insp. Piotr Kucia Zastępca Komendanta Wojewódzkiego Policji w Katowicach, który podpisał umowę. Nadzór sprawował nadinsp. Krzysztof Jarosz Komendant Wojewódzki Policji w Katowicach.

[Dowód: akta kontroli - płyta CD - zeskanowane dokumenty - plik Umowa podstawowa - 1518.PDF]

Na mocy § 1 umowy nr 1518/75404/203 z 20 grudnia 2013 r. wykonawca był zobowiązany m.in. do sporządzenia: *dokumentacji projektowo-kosztorysowej wielobranżowej zadania inwestycyjnego (...), projektów wykonawczych wielobranżowych dla całego zadania, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych.*

Dokumentacja projektowa została odebrana przez przedstawicieli KWP w Katowicach od wykonawcy 11 czerwca 2014 r. Czynność odbioru została potwierdzona *Protokołem przyjęcia dokumentacji nr 212-41/2014 (końcowym)*. Dokumentacja projektowa 2 lipca 2014 r. została zaakceptowana przez podinsp. Sebastiana Langer naczelnika Wydziału Inwestycji i Remontów KWP w Katowicach.

[Dowód: akta kontroli - płyta CD - zeskanowane dokumenty - plik Protokół odbioru dokumentacji.PDF]

Z analizy przedstawionej kontrolerom dokumentacji projektowej (dwie płyty CD¹⁵) wynika, że wykonawca nie sporządził przedmiarów robót zawierających zestawienia przewidywanych do wykonania robót podstawowych w kolejności technologicznej ich wykonania wraz z ich szczegółowym opisem lub wskazaniem podstaw ustalających szczegółowy opis oraz wskazaniem właściwych specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych, z wyliczeniem i zestawieniem ilości jednostek przedmiarowych robót podstawowych. Ponadto, nie opracowano szczegółowej dokumentacji kosztorysowej wielobranżowej, której celem było dokładne ustalenie kosztów danego rodzaju robót wykonanych w ramach zadania inwestycyjnego. Należy zaznaczyć, że na płytach nie było przedmiarów robót, a *kosztorys ogólny* nie zawierał cen jednostkowych poszczególnych zadań/robót realizowanych w ramach inwestycji. Kosztorys nie obejmował również szczegółowych opisów zadań do wykonania w ramach robót budowlanych, sanitarnych, elektrycznych, itp. Kierownik jednostki kontrolowanej wyjaśnił¹⁶, że otrzymana przez kontrolujących pierwsza z płyt CD nie była nośnikiem zawierającym kompletną dokumentację projektową — kosztorysową wykonaną zgodnie z umową. Dodał, że inspektor nadzoru, przekazując kontrolującą płytę otrzymaną od wykonawcy wykonał wyłącznie czynność techniczną polegającą

¹⁴ Wyrok KIO z 25 lutego 2013 r., KIO 293/13.

¹⁵ Na pierwszej płycie CD przekazanej kontrolerom przez inspektora nadzoru głównego specjalistę Wydziału Inwestycji i Remontów KWP w Katowicach znajdowały się *Projekt Architektoniczno-Budowlany nowej siedziby III Komisariatu Policji w Gliwicach przy ul. Pszczyńskiej nr działek 63; 64/2; 65/1; 62/1; 1364/2; 1117/6* oraz *Projekt Budowlany nowej siedziby III Komisariatu Policji w Gliwicach przy ul. Pszczyńskiej nr działek 63; 64/2; 65/1; 62/1; 1364/2; 1117/6*. Drugą płytę, która miała zawierać komplet wymaganych dokumentów, kierownik jednostki kontrolowanej przekazał kontrolerom 14 grudnia 2015 r.

¹⁶ Wyjaśnienia z 14 grudnia 2015 r.

na jej dostarczeniu, bez uprzedniego sprawdzenia zawartości. Powyższe wyjaśnienia nie mogą wpłynąć na zmianę ustaleń, ponieważ na przekazanej wraz z wyjaśnieniami drugiej płycie CD również nie było kompletnej dokumentacji.

[Dowód: akta kontroli – tom 1 str. 66-69]

Odebranie dokumentacji projektowej bez przedmiarów robót uznano za **nieprawidłowość**, bowiem było to niezgodne z postanowieniami § 4¹⁷ ust. 1 pkt 3 rozporządzenia w sprawie szczegółowego zakresu i formy dokumentacji projektowej, a także z postanowieniami zawartej z wykonawcą umowy. Przyczyną powstania nieprawidłowości mogła być nieznamość przepisów oraz niewłaściwe sprawowanie nadzoru nad odbiorem dokumentacji projektowej. Skutkiem stwierdzonej nieprawidłowości mogły być problemy z identyfikacją zakresu i wykonaniem przewidzianych do realizacji w ramach zadania inwestycyjnego robót budowlanych, a także brak możliwości ich wyceny. Odebranie niekompletnej dokumentacji projektowej – za wykonanie której zamawiający zapłacił wykonawcy 298 470,00 zł brutto - wskazuje na niegospodarne wydatkowanie środków finansowych. Realizacją ww. zadania zajmował się Artur Chabrowski inspektor nadzoru główny specjalista Wydziału Inwestycji i Remontów KWP w Katowicach oraz podinsp. Sebastian Langer naczelnik Wydziału Inwestycji i Remontów KWP w Katowicach, zaś osobą nadzorującą pracę Wydziału był insp. Piotr Kucia Zastępca Komendanta Wojewódzkiego Policji w Katowicach.

[Dowód: akta kontroli - płyta CD - zeskanowane dokumenty - plik Protokół odbioru dokumentacji.PDF]

Rozpoczęcie robót budowlanych nastąpiło 4 sierpnia 2014 r., tj. przed uprawomocnieniem się decyzji o pozwoleniu na budowę. Kierownik budowy trwające czynności na placu budowy usankcjonował 26 sierpnia 2014 r. wpisem w *Dzienniku budowy* o rozpoczęciu w tym dniu robót budowlanych, podczas gdy – jak wskazano wyżej – były one wykonywane przed tą datą.

Kierownik jednostki kontrolowanej wyjaśnił, że do prowadzenia *Dziennika budowy* zobowiązany był kierownik budowy i to on nie rozpoczął wpisu w *Dzienniku budowy* z chwilą uzyskania decyzji o pozwoleniu na budowę. Rozpoczęcie prac przed uprawomocnieniem się decyzji stanowiło naruszenie postanowień art. 28 ustawy *Prawo budowlane*, z którego wynika, że roboty budowlane można rozpocząć jedynie na podstawie decyzji o pozwoleniu na budowę. Przyczyną powstania nieprawidłowości był brak nadzoru nad realizacją przedsięwzięcia. Jej skutkiem były późniejsze działania podejmowane przez jednostkę kontrolowaną w celu rozliczenia robót i zapłaty wynagrodzenia. Monitorowaniem przebiegu realizacji zadania inwestycyjnego zajmował się Artur Chabrowski inspektor nadzoru główny specjalista Wydziału Inwestycji i Remontów KWP w Katowicach, zaś osobami nadzorującymi jego pracę byli: podinsp. Sebastian Langer naczelnik Wydziału Inwestycji i Remontów KWP w Katowicach, insp. Piotr Kucia Zastępca Komendanta Wojewódzkiego Policji w Katowicach oraz nadinsp. Krzysztof Jarosz Komendant Wojewódzki Policji w Katowicach.

Z dokonanych ustaleń wynika, że *Dziennik budowy* dla kontrolowanej inwestycji prowadzono w sposób lakoniczny. W *Dzienniku budowy* nie zamieszczano wpisów odnoszących się do istotnych zdarzeń/okoliczności, w tym m.in.: robót geodezyjnych, czy konieczności wykonania prac określonych w zamówieniach uzupełniających. W *Dzienniku budowy* nie wypełniono również strony

¹⁷ Zgodnie z § 4 w skład dokumentacji projektowej na wykonanie robót budowlanych, dla których wymagane jest uzyskanie pozwolenia na budowę, w szczególności wchodzi: projekt budowlany w zakresie uwzględniającym specyfikę robót budowlanych, projekty wykonawcze oraz przedmiary robót.

pn. *rozpoczęcie robót*. Ponadto, w *Dzienniku budowy* projektant oraz osoba kierująca pracami związanymi z wykonywaniem obowiązków związanych z branżą sanitarną nie zamieszczała stosownych wpisów. Należy zaznaczyć, że zgodnie z przepisami prawa powszechnie obowiązującego¹⁸ *Dziennik budowy* stanowi urzędowy dokument przebiegu robót budowlanych oraz zdarzeń i okoliczności zachodzących w toku wykonywania robót. *Dziennik budowy* należy prowadzić w taki sposób, aby z dokonywanych w nim wpisów wynikała kolejność ww. zdarzeń i okoliczności. Ponadto, z zakresów czynności osób wyznaczonych do sprawowania nadzoru inwestorskiego wynikało, że osoby te były odpowiedzialne za sprawowanie nadzoru nad zadaniami oraz ich dokumentowanie poprzez dokonywanie zapisów w *Dzienniku budowy*. Z wyjaśnień uzyskanych od kierownika jednostki kontrolowanej wynika, że o istotności danego zdarzenia/okoliczności decydował projektant. Po stwierdzeniu konieczności wprowadzenia zmian do projektu realizacji zadania inwestycyjnego, projektant informował o powyższym kierownika budowy oraz inspektora nadzoru. Wyjaśniono, że wszystkie zmiany i modyfikacje związane z realizacją inwestycji zostaną uwzględnione w dokumentacji powykonawczej, co zabezpieczy interesy Komendy w zakresie posiadania wszystkich niezbędnych danych oraz spełnienie wymogów do uzyskania pozwolenia na użytkowanie. Ponadto, w projekcie znajdującym się na placu budowy projektant na bieżąco nanosił modyfikacje z wytycznymi do realizacji. Prowadzenie *Dziennika budowy* w sposób uniemożliwiający sprawdzenie sposobu przebiegu inwestycji należy uznać za **nieprawidłowość**. Powyższe uniemożliwiło identyfikację poszczególnych realizowanych na budowie zdarzeń, co negatywnie wpłynęło na przejrzystość prowadzonego przedsięwzięcia. Monitorowaniem przebiegu zadania inwestycyjnego zajmował się Artur Chabrowski inspektor nadzoru główny specjalista Wydziału Inwestycji i Remontów KWP w Katowicach, zaś osobami nadzorującymi jego pracę byli: podinsp. Sebastian Langer naczelnik Wydziału Inwestycji i Remontów KWP w Katowicach, insp. Piotr Kucia Zastępca Komendanta Wojewódzkiego Policji w Katowicach, nadinsp. Krzysztof Jarosz Komendant Wojewódzkiej Policji w Katowicach do 19 lutego 2015 r. oraz od 20 lutego 2015 r. nadinsp. Jarosław Szymczyk Komendant Wojewódzkiej Policji w Katowicach.

[Dowód: akta kontroli - płyta CD - zeskanowane dokumenty - plik Dziennik budowy.PDF]

Na podstawie § 2 ust. 1 umowy nr 1518/75404/2013 z 20 grudnia 2013 r. wykonawca, w porozumieniu z zamawiającym, 3 stycznia 2014 r. opracował harmonogram realizacji zamówienia tzn. *harmonogram rzeczowo-finansowy*¹⁹. Wynika z niego, że na 2013 r. nie planowano wydatków. Pierwsze wydatki zaplanowano na I-II kwartał 2014 r. i miały one zostać poniesione na pokrycie wynagrodzenia za dokumentację projektowo-kosztorysową. Analiza przedstawionych dokumentów wykazała, że 27 i 31 grudnia 2013 r., tj. przed sporządzeniem harmonogramu KWP w Katowicach dokonała zapłaty za zakup materiałów budowlanych na kwotę 622 195,16 zł brutto²⁰. Kierownik jednostki kontrolowanej wyjaśnił, że decyzja o zakupie materiałów budowlanych miała na celu prawidłową realizację budżetu na 2013 r. Kolejne środki zostały wydatkowane 20 sierpnia 2014 r., tj. przed uzyskaniem przez wykonawcę pozwolenia na budowę²¹. Wówczas wypłacono wykonawcy

¹⁸ Ustawa Prawo budowlane oraz rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 czerwca 2002 r. w sprawie dziennika budowy, montażu i rozbiórki, tablicy informacyjnej oraz ogłoszenia zawierającego dane dotyczące bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia (Dz. U. Nr 108, poz. 953).

¹⁹ Zmieniony harmonogramem rzeczowo-finansowym z 22 sierpnia 2014 r.

²⁰ Faktura VAT nr FVP45/2013 z 27 grudnia 2013 r. opłacona w dniach: 27 grudnia 2013 r. – 508 051,16 zł i 31 grudnia 2013 r. – 114 144,00 zł. Należy zaznaczyć, że termin płatności określono na 30 dni, tj. do 26 stycznia 2014 r.

²¹ Decyzją nr 1119/2014 z dnia 4 sierpnia 2014 r. udzielone zostało pozwolenie na budowę, która uprawomocniła się po upływie 14 dni od doręczenia stronie.

wynagrodzenie w wysokości 749 045,40 zł brutto²² za wykonanie robót przygotowawczych i ziemnych. W odniesieniu do tej płatności wyjaśniono, że zapłata wynagrodzenia wynikała z przyjętej formuły realizacji inwestycji, tj. *zaprojektuj i wybuduj* i pozwoliła na usprawnienie oraz przyspieszenie realizacji inwestycji. Powyższe wyjaśnienie nie może zostać uwzględnione, ponieważ konieczność wydatkowania środków publicznych w danym roku budżetowym nie może prowadzić do naruszania zasad ich wydatkowania. . Dokonanie wydatków ze środków publicznych bez upoważnienia określonego ustawą budżetową, uchwałą budżetową lub planem finansowym albo z przekroczeniem zakresu tego upoważnienia lub z naruszeniem przepisów dotyczących dokonywania poszczególnych rodzajów wydatków, podlega odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, co wynika z art. 11 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. *o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych*²³.

[Dowód: akta kontroli – tom 1 str. 292-293]

Dokonanie wydatków na materiały budowlane przed sporządzeniem harmonogramu oraz zapłata wynagrodzenia za roboty przygotowawcze i ziemne zrealizowane przed uzyskaniem pozwolenia na budowę uznano za **nieprawidłowość**. Przyczyną powstania nieprawidłowości było niesprawowanie nadzoru nad realizacją przedsięwzięcia. W obydwu przypadkach stwierdzone nieprawidłowości skutkowały nieracjonalnym wydatkowaniem środków publicznych. Należy podkreślić, że zakupione materiały budowlane – do czasu ich wykorzystania na budowę siedziby komisariatu – nie znajdowały się w posiadaniu KWP w Katowicach. W opisanej sytuacji wątpliwości budzi również rzetelność odbioru przez KWP w Katowicach materiałów budowlanych dokonanego *Protokołem częściowym wykonanych robót z 27 grudnia 2013 r.* Konsekwencją wykonania robót przygotowawczych było naruszenie postanowień art. 28 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. *Prawo budowlane*²⁴. Monitorowaniem przebiegu realizacji zadania inwestycyjnego zajmował się Artur Chabrowski inspektor nadzoru główny specjalista Wydziału Inwestycji i Remontów KWP w Katowicach, zaś osobami nadzorującymi jego pracę byli: podinsp. Sebastian Langer naczelnik Wydziału Inwestycji i Remontów KWP w Katowicach, insp. Piotr Kucia Zastępca Komendanta Wojewódzkiego Policji w Katowicach oraz nadinsp. Krzysztof Jarosz Komendant Wojewódzki Policji w Katowicach. Osobami podejmującymi decyzję o dokonaniu wydatków byli podinsp. Sebastian Langer naczelnik Wydziału Inwestycji i Remontów KWP w Katowicach, Grażyna Sitek zastępca głównego księgowego KWP w Katowicach oraz insp. Piotr Kucia Zastępca Komendanta Wojewódzkiego Policji w Katowicach.

[Dowód: akta kontroli – tom 1 str. 298-311; 314-317]

Na etapie realizacji zamówienia przez wykonawcę, tj. 1 września 2014 r. KWP w Katowicach dokonała zapłaty wynagrodzenia w wysokości 1 499 370,00 zł²⁵ za wykonanie kolejnych robót przygotowawczych i ziemnych, badań i pomiarów, przygotowanie i urządzenie placu budowy, przebudowę kanalizacji teletechnicznej, wykonanie przyłączy wody i kanalizacji sanitarnej oraz deszczowej, a także ław fundamentowych, ścian fundamentowych oraz płyty posadzki, pomimo że z załączonego do dowodu księgowego protokołu odbioru wynikało jedynie, że wypłata dotyczyła *Budowy nowej siedziby KP III Gliwice*. Odbioru prac dokonano 27 sierpnia 2014 r. na podstawie kosztorysu (nieopatrzonego datą), którego egzemplarz przedstawiono w toku kontroli. Na tej podstawie kontrolerzy stwierdzili, że w kosztorysie nie zostały ujęte koszty wynagrodzenia

²² Faktura VAT nr 15/FVB/2014 z 29 lipca 2014 r. z terminem płatności do 31 sierpnia 2014 r.

²³ Dz. U. z 2013, poz. 168, zwanej dalej również ustawą *o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych*.

²⁴ Dz. U. 2013, poz. 1409 – tekst jednolity.

²⁵ Faktura VAT nr 19/FVB/2014 z 27 sierpnia 2014 r. z terminem płatności do 27 września 2014 r.

za opracowanie dokumentacji projektowej. Z przedstawionej 14 grudnia 2015 r. przez jednostkę kontrolowaną korekty kosztorysu (nieopatrzony datą) wynikają następujące zmiany: zmniejszono koszty wykonania robót przygotowawczych i ziemnych obniżając ilość jednostek obmiaru w pozycji 1 (wg obmiaru było 1 717,82 m³ a zostało 1 030,69 m³) oraz usunięto dwie pozycje: 2-gą dotyczącą kosztów nakładów za transport ziemi (wg obmiaru 1 717,82 m³) oraz 3-cią odnoszącą się do opłaty za wysypisko (3 881,67 t). W wyniku zmian kwota z pierwotnej wersji kosztorysu w wysokości 570 572,30 zł netto została zmniejszona do kwoty w wysokości 327 925,46 zł netto. Kwoty za roboty budowlane w pozycjach 2-6 w stosunku do pierwotnej wersji kosztorysu nie uległy zmianie. Jednocześnie w korekcie kosztorysu dodano pozycję 7 uwzględniającą koszty opracowania dokumentacji projektowej w wysokości 242 658,54 zł netto. Należy zaznaczyć, że w wyniku tak dokonanych zmian ostateczna kwota kosztorysu nie zmieniła się i wynosiła 1 219 000,00 zł netto, tj. 1 499 370,00 zł brutto. Kierownik jednostki kontrolowanej wyjaśnił, że 4 sierpnia 2014 r. została wydana decyzja o pozwoleniu na budowę i wykonawca przystąpił do intensywnych prac przygotowawczych, tj. do przygotowania i urządzenia placu budowy, przebudowy kanalizacji teletechnicznej, wykonania tymczasowych przyłączy obsługujących zaplecze budowy, a docelowo mających stanowić przyłącza do budynku wody, kanalizacji sanitarnej i deszczowej oraz rozpoczął prace ziemne z transportem urobku na wysypisko. Zakres prac obejmujący koszt prac związanych z organizacją placu budowy, ogrodzeń, czasowych dróg dojazdowych i przyłączy do placu budowy wyniósł 292 760,84 zł netto, tj. 360 095,83 zł brutto. Dodatkowym elementem rozliczonym w tym okresie była dokumentacja projektowa wyceniona przez wykonawcę zgodnie ze złożoną ofertą na kwotę 242 658,54 zł netto, tj. 298 470,00 zł brutto, co dało kwotę łączną ok. 658 565,83 zł brutto. Pozostała kwota ok. 840 804,19 zł brutto stanowiły w 1/2 roboty wykonywane koparkami z transportem urobku samochodami i w 1/2 początkowe roboty budowlane związane z ubitymi materiałami sypkimi, przygotowaniem i montażem zbrojenia łąw fundamentowych, deskowaniem i betonowaniem łąw fundamentowych.

Podsumowując, występują istotne rozbieżności pomiędzy przedstawioną korektą kosztorysu oraz udzielonymi wyjaśnieniami, które dotyczą zakresu wykonanych robót objętych wynagrodzeniem wypłaconym wykonawcy na podstawie faktury VAT nr 19/FVB/2014 z 27 sierpnia 2014 r. w kwocie 1 499 370,00 zł brutto.

[Dowód: akta kontroli – tom. 1 str. 90-91; 319-323]

KWP w Katowicach 31 grudnia 2014 r. działając na podstawie § 22 umowy i po wniesieniu przez wykonawcę zabezpieczenia²⁶ wypłaciła²⁷ wykonawcy zaliczkę na poczet wykonania robót budowlanych²⁸ w wysokości 4 900 000,00 zł brutto²⁹, o którą wnioskował 24 grudnia 2014 r., proponując jej rozliczenie w trzech transzach³⁰. Do wniosku wykonawca dołączył *Harmonogram finansowo – rzeczowy wykonywania robót na budowie KP III w Gliwicach 18.12.2014 r.*³¹. Analiza

²⁶ Zaliczka została zabezpieczona Gwarancją nr KLG26185IN14 z 31 grudnia 2014 r.

²⁷ Zaliczka została rozliczona następującymi dowodami księgowymi: fakturą VAT nr 3/FVB/2015 z 23 marca 2015 r. na kwotę 1 714 349,40 zł brutto; fakturą VAT nr 6/FVB/2015 z 4 maja 2015 r. na kwotę 1 187 036,10 zł brutto i fakturą VAT nr 10/FVB/2015 z 2 czerwca 2015 r. na kwotę 1 998 614,50 zł brutto.

²⁸ Zgodnie z art. 151a ustawy Pzp dopuszczalne jest udzielenie zaliczek w przypadku zamówień na roboty budowlane realizowanych w trybie przetargu nieograniczonego.

²⁹ Zaliczka została zabezpieczona gwarancją nr KLG26185IN14 z 31 grudnia 2014 r.

³⁰ I transza – w terminie do 28 lutego 2014 r. w kwocie – 1 393 780,00 zł netto. II transza – w terminie do 30 kwietnia 2014 r. w kwocie – 965 070,00 zł netto. III transza – w terminie do 20 maja 2014 r. w kwocie – 2 033 310,00 zł netto. Należy zaznaczyć, że w piśmie wskazano błędnie wysokość trzeciej transzy netto.

³¹ Zgodnie z postanowieniami § 22 ust. 5 wykonawca we wniosku o przydzielenie zaliczki m.in. powinien wskazać zakres prac lub wykaz materiałów których koszty planował pokryć z udzielonej zaliczki.

przedstawionych dokumentów wykazała, że odbioru robót przewidzianych do rozliczenia I transzy zaliczki dokonano 12 dni po terminie określonym w *Harmonogramie*. Natomiast, pozostałe transze zostały rozliczone w terminach wynikających z *Harmonogramu* pomimo, że część wyszczególnionych prac nie została wykonana w określonym czasie. Kierownik jednostki kontrolowanej wyjaśnił, że dopuszczenie możliwości udzielania zaliczek pozwalało na realizację budżetu zgodnie z przepisami prawa. Powyższe wyjaśnienie nie może zostać uwzględnione, ponieważ konieczność wydatkowania środków publicznych w danym roku budżetowym nie może prowadzić do naruszania zasad ich wydatkowania. W związku z powyższym dokonanie odbioru robót z 12-dniowym opóźnieniem oraz rozliczenie zaliczki pomimo tego, że część wyszczególnionych prac nie została wykonana w określonym w *Harmonogramie* czasie uznano za **nieprawidłowość**. Przyczyną powstania nieprawidłowości był brak rzetelnego nadzoru nad realizacją przedsięwzięcia. Skutkiem stwierdzonej nieprawidłowości było niegospodarne i niecelowe dysponowanie środkami pochodzącymi z budżetu państwa. Monitorowaniem przebiegu realizacji zadania inwestycyjnego zajmował się Artur Chabrowski inspektor nadzoru główny specjalista Wydziału Inwestycji i Remontów KWP w Katowicach, zaś osobami nadzorującymi jego pracę byli: podinsp. Sebastian Langer naczelnik Wydziału Inwestycji i Remontów KWP w Katowicach, insp. Piotr Kucia Zastępca Komendanta Wojewódzkiego Policji w Katowicach oraz nadinsp. Krzysztof Jarosz Komendant Wojewódzki Policji w Katowicach.

[Dowód: akta kontroli - płyta CD - dokumenty ze strony internetowej KWP w Katowicach - folder Przetarg - plik Odpowiedzi oraz akta kontroli tom. 1 str. 334-362]

Wraz z dowodami księgowymi stanowiącymi podstawę do wypłaty wynagrodzenia wykonawcy przedstawiono protokoły częściowych odbiorów wykonanych robót budowlanych, w których nie określano rodzaju faktycznie zrealizowanych i odebranych robót. We wszystkich przypadkach w dokumentach wpisywano adnotację *odebrano roboty Budowa nowej siedziby KP III Gliwice*. W kosztorysach sporządzanych przez wykonawcę, z wyłączeniem kosztorysów dotyczących robót uzupełniających, wskazywano jedynie ogólne informacje o zakresie zrealizowanych prac³². Żaden z badanych kosztorysów nie został opatrzony informacją o tym, że był to kosztorys powykonawczy, o dokonaniu jego kontroli pod względem merytorycznym i rachunkowym, a także informacją o kosztach pośrednich, czy kosztach zakupu. Należy zaznaczyć, że kosztorysy powykonawcze powinny spełniać funkcję dokumentującą/potwierdzającą przebieg poszczególnych etapów prac budowlanych oraz powinny zawierać kalkulację dla ustalenia wynagrodzenia wykonawcy za przedmiot umowy. Ponadto, kosztorysy powinny być wykorzystywane jako narzędzia kontrolne, pozwalające wyeliminować ryzyko zawyżania kosztów budowy. Kierownik jednostki kontrolowanej przedstawił *Kosztorysy robót uzupełniających* oraz oświadczenia pracowników Wydziału Inwestycji i Remontów KWP w Katowicach, z których wynika, że poddawali oni analizie podstawy wyceny poszczególnych pozycji kosztorysowych pomiędzy kosztorysem ofertowym umowy podstawowej, a kosztorysami powykonawczymi na roboty uzupełniające zarówno w wersji uproszczonej, jak i szczegółowej oraz sprawdzali składniki cenotwórcze występujące w szczegółowych kosztorysach powykonawczych, nie stwierdzając nieprawidłowości w tym zakresie.

Biorąc powyższe pod uwagę oraz fakt, że nie przedstawiono dokumentów potwierdzających wykonanie ww. czynności w ramach robót wynikających z umowy podstawowej za **nieprawidłowość** uznano dołączanie do dowodów księgowych protokołów częściowych odbiorów wykonanych robót

³² Tj. podstawę, opis wykonanych robót, jednostkę oraz obmiar.

budowlanych niezawierających szczegółowych informacji, o których była mowa powyżej. Przyczyną powstania nieprawidłowości był brak nadzoru nad realizacją przedsięwzięcia. Stwierdzona nieprawidłowość uniemożliwiła identyfikację poszczególnych zdarzeń zrealizowanych w ramach inwestycji, co negatywnie wpłynęło na przejrzystość prowadzonego przedsięwzięcia. Monitorowaniem przebiegu zadania inwestycyjnego zajmował się Artur Chabrowski inspektor nadzoru główny specjalista Wydziału Inwestycji i Remontów KWP w Katowicach, zaś osobami nadzorującymi jego pracę byli: podinsp. Sebastian Langer naczelnik Wydziału Inwestycji i Remontów KWP w Katowicach, insp. Piotr Kucia Zastępca Komendanta Wojewódzkiego Policji w Katowicach oraz nadinsp. Krzysztof Jarosz Komendant Wojewódzki Policji w Katowicach.

Wątpliwości budzą oświadczenia pracowników Wydziału Inwestycji i Remontów KWP w Katowicach, bowiem wykonawca wraz z ofertą nie złożył kosztorysu ofertowego, a do umowy podstawowej taki kosztorys nie został dołączony.

[Dowód: akta kontroli – tom. 1 str. 256–291 – umowa oraz 642-643 - Oświadczenia]

4. Realizacja inwestycji – zamówienia uzupełniające.

Na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 6 *Pzp* udzielono dwóch zamówień z wolnej ręki. Pierwszego zamówienia uzupełniającego udzielono 27 listopada 2014 r. umową nr 1120/75404/2014 zawartą pomiędzy KWP w Katowicach a Konsorcjum utworzonym przez lidera: PROXIMA sp. z o.o. oraz partnera: Grzegorza Gawędzkiego. Przedmiotem zamówienia było: zwiększenie głębokości wykopów, wymiana gruntów poprzez usunięcie nasypu niebudowlanego, zagęszczenie gruntów rodzimych do poziomu zagęszczenia $I_d \geq 0,60$ oraz wykonanie nasypu budowlanego z pospółki o stopniu zagęszczenia $I_d \geq 0,60$, warstwami 20 cm do poziomu projektowanego posadowienia budynku Komisariatu III Policji w Gliwicach. Wartość przedmiotu zamówienia określono na kwotę 635 541,00 zł brutto. Drugiego zamówienia uzupełniającego udzielono 20 kwietnia 2015 r. umową nr 0299/75405/2015 zawartą pomiędzy KWP w Katowicach a Konsorcjum utworzonym przez lidera: PROXIMA sp. z o.o. oraz partnera: REM-BUD COMFORT sp. z o.o. spółka komandytowa. Przedmiotem zamówienia było: wykonanie mocniejszych i zwiększonych na obciążenie ław fundamentowych dla budynku Komisariatu III Policji w Gliwicach za kwotę 670 678,41 zł brutto³³. Umowy zawarte przez KWP w Katowicach na roboty budowlane, w ramach kontrolowanego zadania inwestycyjnego, w sposób należyty chroniły interesy zamawiającego.

Zakończenie prac wynikających z zawartych umów na roboty uzupełniające określono odpowiednio na 15 grudnia 2014 r. i 29 maja 2015 r. Zgodnie z umowami rozliczenia zamówień należało dokonać na podstawie kosztorysów powykonawczych sporządzonych na bazie składników cenotwórczych z umowy podstawowej zweryfikowanych przez inspektora nadzoru budowlanego w terminie do 21 dni od dnia ich otrzymania.

[Dowód: akta kontroli - płyta CD - zeskanowane dokumenty - plik 1. WR - umowa 1120.PDF oraz plik 1. WR - umowa 0299.PDF]

Odbioru przedmiotów zamówień dokonano odpowiednio 5 grudnia 2014 r. i 15 maja 2015 r. na podstawie *Kosztorysów* oraz *Protokołów odbiorów wykonanych robót uzupełniających – końcowych*. Powyższe czynności zostały wykonane przez Artura Chabrowskiego inspektora nadzoru

³³ Umowy nieprzekraczały 50% wartości realizowanego zamówienia podstawowego.

głównego specjalistę Wydziału Inwestycji i Remontów KWP w Katowicach oraz kierownika budowy Barbarę Kostrzewską. Po dokonaniu odbiorów terminowo dokonano płatności wobec wykonawcy³⁴.

[Dowód: akta kontroli – tom. 1 str. 365-369 oraz 370-384]

Na podstawie wpisów w *Dzienniku budowy* ustalono, że przewidziane do wykonania w ramach pierwszego zamówienia uzupełniającego (umowa nr 1120/75404/2014 z 27 listopada 2014 r.) roboty budowlane zostały zgłoszone przez kierownika budowy do odbioru i przyjęte przez inspektora nadzoru głównego specjalistę Wydziału Inwestycji i Remontów KWP w Katowicach już 30 września 2014 r. Ponadto, analiza przedstawionego kontrolerom protokołu odbioru wykazała, że przed podpisaniem umowy, tj. 6 listopada 2014 r. dokonano odbioru zbrojenia łąw fundamentowych i ścian żelbetowych. Jednocześnie na podstawie *Dziennika budowy* ustalono, że 20 kwietnia 2015 r. kierownik budowy zgłosił do odbioru wykonanie montażu zbrojenia ścian fundamentowych segmentu S1 i S2 (inspektor nadzoru główny specjalista Wydziału Inwestycji i Remontów KWP w Katowicach dokonał odbioru robót 22 kwietnia 2015 r.). Wykonano betonowanie ścian fundamentowych segmentu S1 i S2 23 kwietnia 2015 r. (inspektor nadzoru dokonał odbioru robót 5 maja 2015 r.). Kierownik budowy 15 maja 2015 r. dokonał w *Dzienniku budowy* wpisu o wykonaniu betonowania ścian fundamentowych segmentu S3 i S4. Z powyższego wynika, że prace przewidziane do wykonania w ramach drugiego zamówienia uzupełniającego (umowa nr 0299/75405/2015 z 20 kwietnia 2015 r.) również zostały wykonane wcześniej, tj. w okresie od ok. 6 listopada 2014 r. (zbrojenie łąw fundamentowych) do ok. 20 marca 2015 r. (betonowanie łąw fundamentowych).

[Dowód: akta kontroli – tom. 1 str. 132 oraz 133-136]

W odniesieniu do robót budowlanych zrealizowanych w ramach pierwszego zamówienia uzupełniającego (umowa nr 1120/75404/2014 z 27 listopada 2014 r.) kierownik jednostki kontrolowanej wyjaśnił, że podjęcie powyższych działań wynikało z krótkiego okresu terminu realizacji zadania oraz charakteru robót wykonywanych jako uzupełniających. Specyfika robót budowlanych nie pozwalała na dokładne określenie niezbędnego do wykonania zakresu tych robót. Ponadto, w trakcie wykonywania prac nie było możliwe oddzielenie robót określonych zamówieniem podstawowym od robót określonych zamówieniem uzupełniającym. Z uzyskanych wyjaśnień od kierownika jednostki kontrolowanej w zakresie robót budowlanych zrealizowanych w ramach drugiego zamówienia uzupełniającego (umowa nr 0299/75405/2015 z 20 kwietnia 2015 r.) wynika, że protokół z negocjacji w zakresie ich wykonania został zatwierdzony przez zamawiającego 3 kwietnia 2015 r. Protokół zawierał kosztorys ofertowy określający zakres rzeczowy robót wraz z wyceną ich kosztów, termin realizacji zadania, zasady rozliczania robót oraz potwierdzenie zawarcia umowy o treści przekazanej wraz z zaproszeniem do negocjacji. W ocenie zamawiającego protokół z negocjacji miał cechy wymagalne dla umów oraz stanowił wiążące oświadczenie woli, a zatem zaistniały podstawy prawne do rozpoczęcia realizacji robót budowlanych przed datą zawarcia umowy.

[Dowód: akta kontroli – tom. 1 str. 66-77]

Biorąc powyższe pod uwagę oraz fakt, że w wyniku przeprowadzonego postępowania w trybie przetargu nieograniczonego podpisana została umowa, która zobowiązywała wykonawcę do zaprojektowania i wybudowania Komisariatu III Policji w Gliwicach zgodnie z zasadami sztuki

³⁴ Faktura VAT nr 26/FVB/2014 z 5 grudnia 2014 r. (opłacona 9 grudnia 2014 r.). Faktura VAT nr 7/FVB/2015 z 18 maja 2015 r. (przelew 28 maja 2015 r.).

budowlanej, w tym do ustalenia warunków gruntowych przed przystąpieniem do realizacji inwestycji, a także z uwagi na to, że roboty określone do wykonania w ramach zamówień uzupełniających faktycznie zostały wykonane przed udzieleniem zamówień uzupełniających, nie było podstaw do ich udzielenia i zwiększenia kosztu inwestycji odpowiednio o 635 541,00 zł brutto oraz 670 678,41 zł brutto. Wykonawca, sporządzając dokumentację projektową miał wszelkie informacje dotyczące projektowanego budynku i wiedzę o zakresie zaplanowanych robót już w chwili wykonania projektu, a ostatecznie powinien ją powziąć w chwili jego zatwierdzenia. Z uwagi na powyższe, udzielenie zamówień uzupełniających uznano za **nieprawidłowość**. Przyczyną powstania nieprawidłowości było nierzetelne i nieskuteczne sprawowanie nadzoru nad realizacją przedsięwzięcia. Stwierdzona nieprawidłowość niosła za sobą skutki finansowe dla budżetu KWP w Katowicach. Monitorowaniem przebiegu zadania inwestycyjnego zajmował się Artur Chabrowski inspektor nadzoru główny specjalista Wydziału Inwestycji i Remontów KWP w Katowicach, zaś osobami nadzorującymi jego pracę byli: podinsp. Sebastian Langer naczelnik Wydziału Inwestycji i Remontów KWP w Katowicach, insp. Piotr Kucia Zastępca Komendanta Wojewódzkiego Policji w Katowicach oraz nadinsp. Krzysztof Jarosz Komendant Wojewódzki Policji w Katowicach. Opisana nieprawidłowość może wyczerpywać znamiona przestępstwa stypizowanego w *Kodeksie karnym*.

Nie bez znaczenia w tej sprawie jest także sporządzenie w KWP w Katowicach – przed udzieleniem zamówienia z wolnej ręki na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 6 *Pzp* – *Protokołu konieczności* (niepodpisanego, niezatwierdzonego)³⁵, z którego wynika, że pierwotnie zdiagnozowano konieczność wykonania **robót dodatkowych**, których nie można było przewidzieć w zamówieniu podstawowym. W wyjaśnieniach odnoszących się do okoliczności podjęcia decyzji o udzieleniu zamówień uzupełniających a nie dodatkowych, kierownik jednostki kontrolowanej stwierdził, że roboty budowlane będące przedmiotem zamówień uzupełniających były tożsame z robotami realizowanymi na podstawie umowy podstawowej nr 1518/75404/2013 z 20 grudnia 2013 r. i stanowiły rozszerzenie zakresu tych robót. Decyzję podjęto po analizie zakresu rzeczowego robót budowlanych przewidzianych do realizacji w ramach ww. umowy oraz w oparciu o opracowaną dokumentację geologiczno-inżynierską ustalającą warunki gruntowo-wodne podłoża terenu, na którym miał zostać posadowiony budynek Komisariatu III Policji w Gliwicach. Zmiana decyzji miała jednak istotne znaczenie, ponieważ inne są przesłanki udzielania zamówień na roboty dodatkowe, a inne na roboty uzupełniające. W oparciu o postanowienia art. 67 ust. 1 pkt 5 *Pzp* zamawiający udziela dotychczasowemu wykonawcy robót budowlanych zamówień dodatkowych, nieobjętych zamówieniem podstawowym i nieprzekraczających łącznie 50% wartości realizowanego zamówienia, niezbędnych do jego prawidłowego wykonania, których wykonanie stało się konieczne na skutek sytuacji niemożliwej wcześniej do przewidzenia, jeżeli wykonanie zamówienia podstawowego jest uzależnione od wykonania zamówienia dodatkowego. Natomiast na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 6 *Pzp* można udzielić dotychczasowemu wykonawcy robót dodatkowych zamówień uzupełniających, stanowiących łącznie 50% wartości zamówienia podstawowego, jeżeli zamówienie uzupełniające było przewidziane w zamówieniu dla zamówienia podstawowego i jest zgodne z jego przedmiotem.

Poza ww. zamówieniami na roboty uzupełniające, które zostały zrealizowane w KWP w Katowicach podjęto działania zmierzające do udzielenia trzeciego zamówienia na tego rodzaju roboty. W tym celu 11 września 2015 r., działając na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 6 ustawy *Pzp* KWP w Katowicach przeprowadziła negocjacje z przedstawicielami konsorcjum (liderem) PROXIMA sp. z o.o. oraz (partnerem) REM-BUD COMFORT sp. z o.o. spółka komandytowa, których

³⁵ Protokół znajdował się w aktach sprawy uzyskanych w toku kontroli od Zespołu Prawnego KWP w Katowicach.

przedmiotem było wykonanie robót uzupełniających dotyczących *zwiększenia wykonania dylatacji, ścian, wieńców, stropów oraz instalacji budynku Komisariatu III Policji w Gliwicach* na kwotę 2 487 000,73 brutto. Zakończenie robót określono na 21 października 2015 r. Zgodnie z projektem umowy rozliczenie zamówienia miało nastąpić na podstawie kosztorysu powykonawczego sporządzonego na bazie składników cenotwórczych z umowy podstawowej zweryfikowanego przez inspektora nadzoru budowlanego w terminie do 21 dni od dnia jego otrzymania. Projekt umowy na realizację przedsięwzięcia z 9 października 2015 r. zarejestrowano w Centralnym Rejestrze Umów Komendy pod nr 995/75405/2015. Należy zaznaczyć, że zgodnie z decyzją nr 444/15 Śląskiego Komendanta Wojewódzkiego Policji z dnia 22 września 2015 r. w sprawie zmiany decyzji nr 292/2014 Śląskiego Komendanta Wojewódzkiego Policji z dnia 3 lipca 2014 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu udzielania zamówień publicznych w Komendzie Wojewódzkiej Policji w Katowicach, umowy powinny być rejestrowane dopiero po uzyskaniu akceptacji Zespołu Prawnego KWP w Katowicach.

Na postawie wpisów w *Dzienniku budowy* ustalono, że 4 września 2015 r. kierownik budowy zgłosił do odbioru i tego samego dnia zostały odebrane przez inspektora nadzoru głównego specjalistę Wydziału Inwestycji i Remontów KWP w Katowicach roboty budowlane dotyczące *montażu zbrojenia wieńców stropu nad II piętrem*, a ich betonowanie zostało wykonane 10 września 2015 r. Z powyższego wynika, że prace przewidziane do wykonania w ramach trzeciego zamówienia uzupełniającego również zostały wykonane wcześniej.

[Dowód: akta kontroli - płyta CD - dokumenty zeskanowane przez kontrolera - folder Skan dok. Zespół Prawny.PDF – str. 19-23]

Wydział Inwestycji i Remontów 15 września 2015 r. wystąpił do Zespołu Prawnego KWP w Katowicach o zaopiniowanie ww. umowy na roboty budowlane. 24 września 2015 r. Zespół Prawny KWP w Katowicach zakwestionował zasadność udzielenia zamówienia, argumentując swoje stanowisko niewystąpieniem wszystkich przesłanek określonych w art. 67 ust. 1 pkt 6 ustawy *Pzp*. Zgłoszona wątpliwość miała związek z zaistniałą z dniem 1 stycznia 2015 r. zmianą partnera Konsorcjum realizującego umowę nr 1518/75404/203 z 20 grudnia 2013 r. Polegała ona na przekształceniu prowadzonego przez jednego z konsorcjantów przedsiębiorstwa w formie jednoosobowej działalności gospodarczej pod firmą: Grzegorz Gawędzki REM-BUD w spółkę REM-BUD COMFORT spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością spółkę komandytową. W związku z tą zmianą, 8 stycznia 2015 r. KWP w Katowicach zawarła z wykonawcą *Porozumienie dotyczące podmiotowej zmiany umowy 1518/75404/203 z dnia 20 grudnia 2013 r.* celem zapewnienia kontynuacji współpracy. Mając na uwadze stanowisko Zespołu Prawnego KWP w Katowicach, wstrzymano podpisanie umowy na realizację robót uzupełniających. Należy zaznaczyć, że Zespół Prawny KWP w Katowicach konsekwentnie podtrzymywał swoje stanowisko w sprawie w kolejnej korespondencji prowadzonej z naczelnikiem Wydziału Inwestycji i Remontów KWP w Katowicach (pismo z 1 października 2015 r.) oraz głównym księgowym - naczelnikiem Wydziału Finansów KWP w Katowicach (pismo z 12 października 2015 r.).

[Dowód: akta kontroli - płyta CD - dokumenty zeskanowane przez kontrolera - folder Skan dok. 3. WR.....PDF]

Adam Sobótka główny księgowy - naczelnik Wydziału Finansów KWP w Katowicach 12 października 2015 r. przesłał do Zespołu Prawnego KWP w Katowicach projekt spornej umowy, zaopiniowany przez osobę spoza Zespołu Prawnego KWP w Katowicach, tj. adwokata Joannę

Jarosz-Zugaj. Z powyższego wynika, że KWP w Katowicach – z pominięciem Zespołu Prawnego KWP w Katowicach – podejmowała działania zmierzające do podpisania umowy pomimo zgłaszanych wątpliwości.

[Dowód: akta kontroli - płyta CD - dokumenty zeskanowane przez kontrolera - folder Skan dok. Zespół Prawny.PDF – str. 19-23]

Po otrzymaniu projektu umowy, tj. 14 października 2015 r. Zespół Prawny KWP w Katowicach przekazał kierownikowi jednostki kontrolowanej *Notatkę służbową* rozszerzoną o zastrzeżenia dotyczące zakresu prac przewidzianych do realizacji w ramach trzeciego zamówienia uzupełniającego oraz kosztów związanych z wykonaniem zadania. W *Notatce* jednoznacznie stwierdzono – wskazując na dwie niezależne i negatywne opinie o braku podstaw prawnych i faktycznych do zawarcia umowy – że zakres przedmiotowy prac zaplanowanych do wykonania w ramach trzeciej umowy uzupełniającej nie jest adekwatny do terminu jej realizacji. Stwierdzono, że podpisanie ww. umowy sankcjonowałoby wykonanie w ciągu 10 dni robót o wartości 2 487 000,73 zł brutto i zasugerowano zbadanie prawidłowości i prawdziwości podstaw, którymi kierowano się przy zawieraniu umów uzupełniających z 27 listopada 2014 r. i 20 kwietnia 2015 r oraz ujętych w nich zakresach rzeczowych planowanych robót do wykonania za kwotę 1 306 219,41 zł brutto.

[Dowód: akta kontroli - płyta CD - dokumenty zeskanowane przez kontrolera - folder Skan dok. Zespół Prawny.PDF – str. 8-11]

Nadinsp. Jarosław Szymczyk Komendant Wojewódzki Policji w Katowicach 29 października 2015 r. wystąpił do zastępcy dyrektora ds. prawnych Gabinetu Komendanta Głównego Policji o opinię, która miała rozstrzygnąć o legalności zawarcia trzeciej umowy na roboty uzupełniające. W piśmie zwrócono się z prośbą o zajęcie stanowiska w zakresie zmiany formy prawnej partnera konsorcjum firm realizujących umowę podstawową oraz możliwość podpisania umowy na roboty uzupełniające z Konsorcjum utworzonym przez (lidera) PROXIMA sp. z o.o. oraz (partnera) REM-BUD COMFORT sp. z o.o. spółka komandytowa. Po uzyskaniu opinii o możliwości zawarcia umowy w przedstawionych okolicznościach, nadinsp. Jarosław Szymczyk Komendant Wojewódzki Policji w Katowicach polecił przystąpienie do realizacji umowy, czego wyrazem była dekretecja zamieszczona na piśmie z KGP z 3 listopada 2015 r. cyt.: *proszę przystąpić do realizacji*.

[Dowód: akta kontroli - płyta CD - dokumenty zeskanowane przez kontrolera - folder Skan dok. Z Inwestycji – plik GabinetPrawny.PDF]

Zespół Prawny KWP w Katowicach 6 listopada 2015 r. poinformował nadinsp. Jarosława Szymczyka Komendanta Wojewódzkiego Policji w Katowicach, że opinia KGP nie może stanowić podstawy do zawarcia umowy, ponieważ nie uwzględnia stanu faktycznego i prawnego omawianej sprawy. W związku z rozbieżnymi opiniami prawnymi KWP w Katowicach zwróciła się o stanowisko w powyższej sprawie do Kancelarii Prawniczej AGROS w Katowicach. Na spotkaniu, które miało miejsce 23 listopada 2015 r. radca prawny z tej kancelarii nie zgłaszał zastrzeżeń co do oceny prawnej zawartej w opinii uzyskanej z KGP. Wskazał natomiast, że konsekwencją wykonania przez wykonawcę robót, pomimo nie zawarcia umowy na te roboty, może być roszczenie o zapłatę dochodzone w postępowaniu sądowym, poprzedzonym wezwaniem zamawiającego do próby zawarcia ugody w zakresie rozliczenia wykonanych robót budowlanych. Jednocześnie, zaproponowano podpisanie pomiędzy wykonawcą a zamawiającym porozumienia zabezpieczającego interes zamawiającego

zapisami tożsamymi do projektu umowy na przedmiotowe roboty³⁶. Ponadto, w trakcie spotkania podniesiono konieczność (wynikającą z prowadzonych wówczas robót oraz obowiązku zakończenia realizacji inwestycji w miesiącu grudniu 2015 r.) poinformowania wykonawcy o niemożliwości zawarcia kolejnej umowy na roboty uzupełniające. Pismem z 27 listopada 2015 r. KWP w Katowicach poinformowała wykonawcę o braku możliwości podpisania trzeciej umowy na roboty uzupełniające.

[Dowód: akta kontroli - płyta CD - dokumenty zeskanowane przez kontrolera – plik 5.3. Załącznik do informacji.PDF – str. 1].

Należy zaznaczyć, że pismem z 1 grudnia 2015 r. wykonawca przekazał do KWP w Katowicach kopię *Zawezwania do próby ugodowej* z 30 listopada 2015 r. złożonego w Sądzie Rejonowym Katowice – Wschód.

[Dowód: akta kontroli - płyta CD - dokumenty zeskanowane przez kontrolera – plik 5.3. Załącznik do informacji.PDF – str. 3-30].

Do czasu zakończenia czynności kontrolnych, ani umowa, ani porozumienie pomiędzy wykonawcą a zamawiającym nie zostały podpisane.

5. Nadzór nad realizacją inwestycji.

Działania polegające na prowadzeniu nadzoru nad badaną inwestycją realizowano poprzez zapewnienie nadzoru inwestorskiego w branży budowlanej, sanitarnej, elektrycznej oraz w specjalności instalacji niskoprądowych, a także nadzoru autorskiego. Czynności w ww. zakresie wykonywały osoby zatrudnione w KWP w Katowicach. Osoby te posiadały odpowiednie kwalifikacje do sprawowania samodzielnych funkcji w budownictwie. Natomiast nadzór autorski podczas wykonywania robót budowlanych, w oparciu o sporządzoną przez siebie dokumentację, sprawował wykonawca³⁷.

Z uzyskanych wyjaśnień od kierownika jednostki kontrolowanej wynika, że kierownictwo KWP w Katowicach dysponowało wiedzą na temat stanu realizacji zadania inwestycyjnego. W Komendzie monitorowano przebieg prac/robót budowlanych poprzez organizowanie spotkań/odpraw służbowych, w których uczestniczyli naczelnik i/lub zastępca naczelnika Wydziału Inwestycji i Remontów KWP w Katowicach oraz inspektorzy nadzoru budowlanego.

W badanym okresie opracowywano dla KGP miesięczne informacje dotyczące stanu realizacji poszczególnych zadań inwestycyjnych, w tym inwestycji dotyczącej budowy obiektu Komisariatu III Policji w Gliwicach.

Na budowie odbywały się robocze wizyty Zastępcy Komendanta Wojewódzkiego Policji w Katowicach i naczelnika Wydziału Inwestycji i Remontów.

W toku kontroli stwierdzono jednak nieprawidłowości wskazujące na to, że nadzór nad kontrolowaną inwestycją był nierzetelny i nieskuteczny.

³⁶ 24 listopada 2015 r. zastępca naczelnika Wydziału Inwestycji i Remontów KWP w Katowicach wystąpiła do Zastępcy Komendanta Wojewódzkiego Policji w Katowicach z *Wnioskiem dotyczącym możliwości zawarcia porozumienia z konsorcjum utworzonym przez Lidera „PROXIMA” Sp. z o.o. z Zabrza oraz Partnera REM-BUD COMFORT Sp. z o.o. Spółka komandytowa, realizującym roboty budowlane na zadaniu pn. „Budowa nowej siedziby KP III Gliwice”*. [Dowód: akta kontroli - płyta CD - dokumenty zeskanowane przez kontrolera – plik 5.2. Załącznik do informacji.PDF – str. 1-2].

³⁷ Wynagrodzenie za nadzór autorski zawarte zostało w cenie brutto za część wykonawczą zamówienia zgodnie z § 10 ust. 1 b umowy z dnia 20 grudnia 2013 r.

6. Zalecenia i wnioski.

W celu usunięcia nieprawidłowości oraz usprawnienia funkcjonowania kontrolowanej jednostki wnoszę o:

1. Opracowanie i wdrożenie w terminie do 31 maja 2016 r. szczegółowych regulacji wewnętrznych wprowadzających mechanizmy gwarantujące właściwe planowanie i realizację inwestycji przez KWP w Katowicach oraz rzetelną i skuteczną kontrolę w zakresie racjonalnego, gospodarnego i celowego wydatkowania środków publicznych.
2. Zapewnienie prawidłowego i skutecznego nadzoru merytorycznego nad osobami prowadzącymi zadania w zakresie inwestycji, w tym nad udzielanymi zamówieniami uzupełniającymi oraz podpisywaniem i realizacją umów.
3. Zobowiązanie podległych pracowników i funkcjonariuszy KWP w Katowicach do:
 - a) monitorowania przebiegu realizowanych zadań inwestycyjnych w sposób zapewniający przejrzystość prowadzonych przedsięwzięć;
 - b) rzetelnego wykonywania obowiązków służbowych w zakresie sporządzania dokumentacji dotyczącej zamówień publicznych na realizację inwestycji;
 - c) rzetelnego dokonywania odbiorów dostarczanych przez wykonawców przedmiotów zamówień.

Na podstawie art. 49 ustawy o *kontroli* uprzejmie proszę Pana Komendanta o przedstawienie, w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Mariusz Błaszczak

Wykonano w 2 egz.:

Egz. nr 1 – KWP w Katowicach

Egz. nr 2 – aa

Sporządził/wykonał: Zespół kontrolerów MSWiA.